

Tárgytematika

Félév:	2011/12/2
Tárgynév:	Globális, európai és nemzeti kultúrák
Tárgykód:	ANTKAB1241
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Szalai Zsolt
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	1/1/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

A tantárgy a kultúrának a globalizációs folyamat hatására végbemenő változásait, illetve fejlődési, továbbélési lehetőségeit kutatja; hogy az Európai Unió belüli multikulturális sokszínűségben milyen szerepet töltenek be a nemzeti kultúrák.

Vizsgálja az információs társadalom jellemzőit, a globális és regionális kultúrák összefüggéseinek, egymásra hatásának problémáit, a tömegkultúra és a művészet viszonyát.

A tárgy célja, hogy a hallgatók ismerjék a vonatkozó ismeretszerzési módokat és ismeretforrásokat, a kultúra mikro-és mezotereit, a kultúra intézményrendszerének főbb történeti és funkcionális változásait. Legyenek képesek a problémák több szempontú megközelítésre, a gazdasági-társadalmi folyamatok és a kultúra jelenségvilága közötti összefüggések differenciált és rendszerszemléletű értelmezésére. Rendelkezzenek a másokhoz való alkalmazkodás és a másokkal való együttműködés képességével.

Tantárgy tartalma:

A kultúra és civilizáció fogalma, az egyetemes civilizáció kialakulásának lehetséges tényezői

A globalizáció fogalmi megközelítései, történeti előzményei

A világrend átalakulása civilizációs modellek

Nyugatosodás és modernizáció.

A civilizációk összecsapása. Az iszlám és a Nyugat

A nemzetállam fogalmának változásai.

A liberalizmus, konzervativizmus és szocializmus főbb elméletei

A modern jóléti állam legitimációs válságára adott racionális válaszkísérletek. Igazságossági-méltányossági elvek

.Integrálódás és eltömegesedés..A nemzeti identitás problémái. A regionalitás szerepének megerősödése.

A globális társadalmi és környezeti problémák. Terrorizmus. Globalizáció-ellenesség

Az informatikai forradalom és a ...hálózati társadalom” kialakulása

A mozgókép és a néző

Számonkérési és értékelési rendszere:

Aláírás feltétele: előadások, szemináriumok látogatása

Évközi jegy feltétele: zárthelyi dolgozat

Tárgytematika

Félév:	2011/12/2
Tárgynév:	Globális, európai és nemzeti kultúrák
Tárgykód:	ANTKAB1241
Felelős szervezet neve:	Társadalomtudományi, Felnőttképzési és Közművelődési Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA17
Tárgyfelelős neve:	Szalai Zsolt
Tárgy követelménye:	Évközi jegy
Tárgy heti óraszám:	1/1/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Kötelező irodalom:

- Buldózer médiaelméleti szöveggyűjtemény (<http://mek.oszk.hu/00100/00140/>)
- Eliot, T. S.: A kultúra meghatározása, Bp., Szent István Társulat, 2003.
- Gombár Csaba-Volosin Hédi (szerk.): A kérdéses civilizáció, Bp., Korridor-Helikon, 2000.
- Hayek, Friedrich A.: Út a szolgasághoz. Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Bp., 1991. ford. Mezei György Iván
- Huntington, S. P.: A civilizációk összecsapása és a világrend átalakulása, Bp., Európa, 2002.
- MacIntyre, A.: Az erény nyomában, Osiris, Budapest, 1999, pp. 327-342.
- Manent, Pierre: A liberális gondolat története, Tanulmány, Pécs 1994.
- Mannheim: A konzervativizmus. Tanulmány a tudás szociológiájáról. Cserépfalvi, Bp., 1994. ford. Kiss Endre
- Marcuse, Herbert: Az egydimenziós ember, Kossuth, Budapest 1990.
- Náfiszi, Azár: A Lolitát olvastuk Teheránban. Európa, Bp., 2007.
- Nozick, Robert: Elosztás (disztributív) igazságosság. in: Huoranszki Ferenc (szerk.) Modern politikai filozófia, Bp., Osiris, 1998.
- Nyíri Kristóf: Globális társadalom, helyi kultúra, In: Az információs társadalom, MTA, Bp., 2000.
- Paczolay Péter-Szabó Máté: Az egyetemes politikai gondolkodás története (szöveggyűjtemény). Rejtjel, Bp., 1999.
- Pethő Ágnes (szerk.) Képtávkitek, Scientia, Kolozsvár
- Rawls, J.: A igazságosság elmélete, Osiris, Budapest, 1997.
- Scruton, Roger: Mi a konzervativizmus, Osiris, Budapest 1995.
- Scruton, R.: A nemzetek szükségességéről, Bp., Helikon, 2005.

Oktató: Szalai Zsolt